

Præsidenten for Vestre Landsret

Den 19. januar 1987

I skrivelse af 17. december 1986 (j. nr. L.A. 1986-40002-138) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om et den 17. december 1986 fremsat forslag til ændrede regler om retshåndhævelsesarrest i voldssager m.v. Forslaget har været drøftet på et plenarmøde i Vestre Landsret den 12. januar 1987, og der var herunder enighed om, at retssikkerhedsmæssige grunde afgørende taler mod forslaget. Jeg skal herved henvise til, at jeg i min udtalelse af 17. maj 1983 tilsluttede mig de betænkeligheder, som strafferetsplejeudvalgets flertal havde fremført overfor det dengang foreliggende forslag. Under henvisning hertil frarådede jeg, at forslaget blev søgt gennemført, og efter den fornyede drøftelse må landsretten ligeledes fraråde, at det nu foreliggende forslag, der har i det væsentlige samme sigte som det tidligere, søges gennemført.

Nogle af landsrettens dommere ønsker at knytte følgende yderligere bemærkninger til forslaget.

Den præcisering af mindstekravet til den konkret forskyldte straf, som nu er foreslået, giver i sig selv anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder. Afgørelsen om fængsling skal træffes på et meget tidligt stadium af sagen, hvor bevismæssigheden for retten endnu ikke har fundet sted, og hvor oplysningsgrundlaget også i øvrigt ofte vil være ufuldstændigt. Dette gælder ikke mindst i voldssager, der hyppigt giver anledning til vanskelige bevismæssige overvejelser, selv når sagen foreligger fuldstændig oplyst. De betænkeligheder, der generelt knytter sig til den form for anticiperet strafafsoning, som retshåndhævelsesarresten er udtryk for, vil blive yderligere forstærket, hvis sagen på det tidlige stadium, hvor fængslingsspørgsmålet skal afgøres, kan føles låst fast ikke alene bevismæssigt, men også til en mindste strafstørrelse.

Den gældende bestemmelse om retshåndhævelsesarrest i retsplejelovens § 762, stk. 2,

indeholder ikke noget krav om, at en vis mindste straf skal være forskyldt, men bestemmelsen administreres gennemgående således, at fængsling kun finder sted, hvis der kan forventes idømt en væsentlig højere straf end fængsel i 60 dage. Der kan her henvises til Højesterets kendelse i U.1983.391, hvor det udtales, at sigtelsen skal angå forhold af en sådan grovhed, at der må forventes idømt langvarig fængselsstraf eller anden strafferetlig foranstaltning af tilsvarende indgribende betydning. Denne udtalelse må sammenholdes med Højesterets afgørelse i U.1985.719, hvor Højesteret afviste fængsling ud fra retshåndhævelsessynspunkter af en person, der var idømt fængsel i 1 år 9 måneder for overtrædelse af straffelovens § 191, fordi forholdet ikke fandtes at have den fornødne grovhed, og med Højesterets afgørelse i U.1986.898, hvor der »efter det oplyste om karakteren af det påsigtede forhold« skete løsladelse af en person, der var sigtet for røveri overfor et pengeinstitut. En redegørelse for en undersøgelse navnlig af Vestre Landsrets praksis er bragt i Juristen og Økonomen 1984, side 196 ff.

Da den gældende bestemmelse foreslås opretholdt ved siden af den nye regel om fængsling i voldssager m.v., og da det ikke med forslaget er tilsigtet at ændre det hidtidige anvendelsesområde for den gældende regel, vil der opstå et spænd mellem disse 2 former for retshåndhævelsesarrest. I voldssager m.v. skal der kunne fængsles på grundlag af en forventet straf af blot 60 dages ubetinget fængsel, mens der i alle andre sager – også sager, hvori der i øvrigt indgår vold som f.eks. voldtægt og røveri – stilles krav om en forventet straf af måske 1, 1½ eller 2 års fængsel. En sådan forskel vil være vanskelig at administrere og vil også udadtil være vanskeligt forståelig. Der er derfor risiko for, at den nye regel, hvis den gennemføres, vil medføre en utilsigtet udhuling af den gældende § 762, stk. 2. Hvis dette sker, vil der